

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 28PP/61/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120012421
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vincent Szabó
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2120012421.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v trestnej veci vedenej proti odsúdenému: Y. J., nar. XX.XX.XXXX v F., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu záujmového združenia Akadémie športových aktivít, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 09.03.2021 samosudcom JUDr. Vincentom Szabóm podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona sa návrh záujmového združenia Akadémie športových aktivít, o podmiennečné prepustenie odsúdeného: Y. J., nar. XX.XX.XXXX v F., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3T/13/2015 zo dňa 29.10.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/35/2016 zo dňa 05.05.2016 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Dňa 03.11.2020 bol na Okresný súd Trnava doručený návrh záujmového združenia Akadémie športových aktivít na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

2. Odsúdený vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) ods. 2 písm. d) Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3T/13/201529.10.2015, pričom jeho predpokladaný koniec má mať dňa 28.08.2022. Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona uplynula dňa 28.04.2020.

3. Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, a to žiadosť záujmového združenia (č.l. 1-3), čestné vyhlásenie H. J. (č.l. 4), výpis z katastra nehnuteľností (č.l. 6), potvrdenia o záväzkoch (č.l. 8), príslub na prijatie do zamestnania (č.l. 9), rozhodnutia súdu (č.l. 30-43), hodnotenie ÚVTOS (č.l. 20), skrátený výpis klienta (č.l. 19), aktuálny odpis registra trestov (č.l. 15).

4. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 07.11.2020 vyplynulo, že odsúdený bol dňa 07.06.2016 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „ústav“) na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Menovaný mal počas výkonu väzby a výkonu trestu v predchádzajúcich ústavoch problémy s adaptáciou na dané prostredie. Nevedel sa stotožniť s rozsudkom súdu. Dané problémy a nekritický postoj k spáchanému trestnému činu pretrvávali počas celého pobytu odsúdeného v týchto ústavoch. Počas tohto obdobia nebol pracovne zaradený. Kontakt udržiaval s dcérou a bratom. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v tunajšom ústave nebolo vždy na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok, časový rozvrh, príkazy a nariadenia nie vždy rešpektoval. Chodí riadne ustrojený, vo veciach si udržiava poriadok. V pedagogickej dokumentácii sú zaznamenané viaceré negatívne poznatky o nedodržiavaní zásad slušného správania voči osobám s ktorými prichádza do styku a jeden negatívny poznatok

o prechovávaní nepovolenej veci (gaštany v oleji). K nedorozumeniam s inými osobami prichádzalo hlavne z dôvodu neobjektívneho pohľadu odsúdeného na svoju osobu a realitu. K svojej trestnej činnosti je nekritický. Výkonom funkcie z radov odsúdených poverený nebol. Doposiaľ bol jedenkrát disciplinárne odmenený, a to dňa 02.04.2020 pochvalou za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností. Disciplinárny trest nemá vykázaný. Počas výkonu trestu odňatia slobody neprejavil záujem o vzdelávacie aktivity hlavne z dôvodu, že je vyučený v odbore nástrojár. Vo svojom voľnom čase sa venuje sledovaniu televízneho a rozhlasového vysielania, hraniu spoločenských hier, modleniu a čítaniu kníh. Odsúdený sa od 02.01.2020 zúčastňuje krúžkovej činnosti - Biblická škola, kde si riadne plní svoje povinnosti a dodržiava zásady slušného správania. Do činností konaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti odsúdených sa zapája sporadicky. Odsúdený bol dňa 14.06.2016 zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom Euroobuv. Jeho pracovná morálka bola dlhodobo podpriemerná. Jeho nadriadení neboli vždy s jeho prácou spokojní. V pedagogickej dokumentácii je zaznamenaný aj jeden prípad, keď odsúdený nahovárал iných odsúdených, aby si riadne neplnili svoje pracovné povinnosti. Po poslednej intervencii, ktorá bola vykonaná v novembri 2019 sa jeho pracovná morálka výrazne zlepšila, za čo mu bola dňa 02.04.2020 motivačne udelená disciplinárna odmena. Odsúdený od spomínaného termínu podával nadpriemerné výkony. Dňa 07.07.2020 bol z pracoviska Euroobuv vyradený zo zdravotných dôvodov. Na oddiele sa podľa potreby zapája do činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdených zameraných na udržiavanie čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Odsúdený je vyučený v odbore nástrojár a po škole začal pracovať ako strážnik v ZOO neskôr sa zamestnal opäť ako strážnik vo výrobnom družstve, kde pracoval až do nástupu do výkonu väzby. Údajne bol aj spolumajiteľom daného družstva. Je rozvedený, otec dvoch detí, vyživovaciú povinnosť nemá. Na začiatku výkonu trestu odňatia slobody boli vzťahy v rodine narušené. Odsúdený obviňoval svojich príbuzných z predaja jeho majetku a z toho, že kvôli nim je vo väzení. Neskôr sa tieto vzťahy zlepšili hlavne s dcérou a bratom, s ktorým je aj napriek zlepšeniu vzťah stále komplikovaný. Po ukončení výkonu trestu odňatia slobody sa plánuje vrátiť späť do miesta trvalého bydliska. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce. V individuálnej práci je vedený k dodržiavaniu interných noriem, k rozvoju medziľudských vzťahov, k zvládaniu psychicky náročnejších situácií spoločensky želateľným spôsobom, k objektívnemu videniu reality a k sebareflexii. V zmysle vyššie uvedeného možno konštatovať, že odsúdený čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá (spáchaný zločin, nekritický k spáchanému trestnému činu, osobnostná charakteristika). V pedagogickej dokumentácii nie je v evidovaní voči menovanému ďalšie trestné stíhania. Okresný súd Trnava rozhodol o jeho žiadosti o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody dňa 30.06.2020, kde bola jeho žiadosť o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody Okresným súdom v Trnave zamietnutá. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienkové prepustenie a odporučil ho podmienkovo prepustiť s dohľadom.

5. Z odpisu registra trestov a pripojených rozhodnutí súdov vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný, z toho v roku 2005 za trestný čin násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb a v súčasnosti zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. b), písm. g) Trestného zákona.

6. Odsúdený sa na verejnom zasadnutí uviedol, že si vo výkone trestu uvedomil, čo spáchal a ľutuje to, chce sa starať o dcéru a chce sa zamestnať. Stal sa z neho iný človek, chcel by dostať druhú šancu.

7. Právna zástupkyňa uviedla, že trestný čin ako aj výkon trestu boli pre odsúdeného dostatočným ponaučením, svoj čin mnohokrát oľutoval. Má zabezpečené bývanie, prísľub zamestnania ako aj čestné prehlásenie od dcéry odsúdeného, ktorá mu bude nápomocná vo všetkých smeroch. Žiadala, aby súd vyhovel žiadosti o prepustenie.

8. Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že väčšina negatívnych záznamov je staršieho dáta a už rok až rok a pol je správanie odsúdeného stabilizované, dňa 01.03.2021 bola odsúdenému udelená disciplinárna odmena. Vo zvyšku záver hodnotenia zostáva nezmenený.

9. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol, že aj napriek tomu, že súd splnené formálne podmienky na podmiennečné prepustenie, mal za to, že účel preventívneho pôsobenia trestu na odsúdeného aj podľa hodnotenia riaditeľa ústavu došlo až v poslednom období. Nateraz preto nie je na mieste od odsúdeného dôvodne očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia na slobode povedie riadny život a navrhol žiadosť zamietnuť.

10. Právny zástupca záujmového združenia uviedol, že má za to, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie. Nestotožnil sa s názorom, že k polepšeniu prišlo krátko pred podaním žiadosti o podmiennečné prepustenie. Výkon trestu 67 mesiacov bol pre odsúdeného dostatočným ponaučením.

11. Podľa § 415 ods. 1 vety prvej Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného, na verejnom zasadnutí.

12. Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

13. Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

14. Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí zistil, že návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona dôvodný. Z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

15. Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, súd konštatuje, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody.

16. Druhá zákonná (materiálna) podmienka, vyžaduje, aby odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukázal schopnosť viesť riadny život (t.j. že preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu.

17. Na základe záverov plynúcich z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody dospel súd k záveru, že vo vzťahu k odsúdenému nie je táto materiálna podmienka splnená. Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený mal počas výkonu väzby a výkonu trestu v predchádzajúcich ústavoch problémy s adaptáciou na dané prostredie. Dané problémy a nekritický postoj k spáchanému trestnému činu pretrvávali počas celého pobytu odsúdeného v týchto ústavoch. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v súčasnom ústave nebolo vždy na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa nie vždy dodržiaval. Príkazy a nariadenia nie vždy rešpektoval. V pedagogickej dokumentácii sú zaznamenané viaceré negatívne poznatky o nedodržiavaní zásad slušného správania voči osobám, s ktorými prichádza do styku. K nedorozumeniam s inými osobami prichádzalo hlavne z dôvodu neobjektívneho pohľadu odsúdeného na svoju osobu a realitu. K svojej trestnej činnosti je nekritický. Odsúdený bol dňa 14.06.2016 zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom Euroobuv. Jeho pracovná morálka bola dlhodobo podpriemerná. V jednom prípade odsúdený nahováral iných odsúdených, aby si riadne neplnili svoje pracovné povinnosti. Po intervencii v novembri 2019 sa jeho pracovná morálka výrazne zlepšila a odsúdený odvtedy podával nadpriemerné

výkony. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá, a to na základe spáchaného zločinu, nekritickosti k spáchanému trestnému činu aj osobnostnej charakteristiky. Z uvedených záverov hodnotenia odsúdeného je očividné, že odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu nepreukazuje úprimnú snahu o polepšenie sa a riadne plnenie povinností, čo znamená, že nemožno konštatovať ani preukázanie jeho schopnosti viesť riadny život na slobode. Súd pritom berie na zreteľ aj jeho nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. Lútosť odsúdeného prezentovanú na verejnom zasadnutí dňa 09.03.2021 vníma súd skôr ako účelové konanie v snahe zabezpečiť si podmienené prepustenie z výkonu trestu. Napriek vyjadreniu zástupcu ústavu na verejnom zasadnutí dňa 09.03.2021, že väčšina negatívnych záznamov je staršieho dáta a že posledného jeden a pol roka sa správanie odsúdeného stabilizovalo, má súd za to, že pri komplexnom zhodnotení správania a vystupovania odsúdeného počas celého výkonu trestu, nie je možné v súčasnosti konštatovať jeho preukázanie schopnosti viesť riadny život na slobode. Je výlučne na odsúdenom, aby dostatočne presvedčivo preukázal snahu o polepšenie svojím správaním a prístupom k plneniu povinností a interných predpisov v ústave.

18. U odsúdeného nie je splnená ani tretia (materiálna) podmienka, t.j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode (resp. neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy). V prípade odsúdeného nie je podľa názoru súdu možné v rozumnej miere predpokladať vedenie riadneho života v prípade jeho prepustenia na slobodu.

19. Odsúdený bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný, v oboch prípadoch za násilnú kriminalitu. Prvýkrát bol odsúdený v roku 2005 za trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. Aktuálne je odsúdený po prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody za násilné trestné činy - zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. b), písm. g) Trestného zákona. Ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3T/13/2015 zo dňa 29.10.2015 odsúdený najmenej od januára 1997 do decembra 2013 týral svoju manželku okrem iného tak, že ju každodenne udieral do tváre, hlavy a iných častí tela, vyhrážal sa jej usmrtením perkusným revolverom alebo nožom v ruke, opakovane jej zlomil nos, spôsobil jej prasknutie ušného bubienka a spôsobil jej psychické utrpenie. Okrem toho od augusta do decembra 2014 obmedzoval osobnú slobodu poškodenej - čiastočne invalidnej Michaely Jurčovej. Odsúdený sa podľa názoru súdu dopustil natoľko závažného a dlhodobého protiprávneho konania voči vlastnej manželke a následne aj voči ďalšej poškodenej, že vykonaná doba uloženého trestu odňatia slobody nie je adekvátna spáchaným skutkom. Nemožno uznať ani argumentáciu, že zo strany odsúdeného išlo len o skratové konanie z dôvodu tragického úmrtia jeho druhej dcéry. Dlhoročné týranie manželky rozhodne nemožno považovať za „skrat“ a už v žiadnom prípade nie je možné ospravedlňovať drastické chovanie odsúdeného k manželke jeho smútkom za zosnulou dcérou. Bolo by zvrátené vnímať ako prirodzené, že odsúdený si žiaľ zo straty dcéry dennodenne vybijá na svojej manželke. Podľa názoru súdu nič nenasvedčuje tomu, že by bol odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobodu dostatočne pripravený viesť riadny život a nedopúšťať sa ďalšieho násilného kriminálneho správania, čo v konečnom dôsledku dokazujú aj závery hodnotiacej správy ústavu, podľa ktorých má odsúdený nekritický postoj k vlastnej trestnej činnosti. V jeho prípade preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

20. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatela a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

21. Z uvedených dôvodov zamietol návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.